

Dodatok č. 1

Komunitného plánu sociálnych služieb Mesta Stará Ľubovňa na roky 2021 -2024

2.1 Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 -2030

Cieľom a účelom NPRSS je cyklicky pozitívne ovplyvňovať rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike, a to cestou definovania politiky smerovania sociálnych služieb na národnej úrovni a následne formulovania základných priorít tohto rozvoja a predpokladov na dosiahnutie týchto priorít.

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

Aj keď sa pri niektorých druhoch sociálnych služieb dosiahlo zvýšenie ich dostupnosti, vývoj v jednotlivých sektoroch bol nerovnomerný. V prípade, že niektoré druhy sociálnych služieb alebo odborných činností podporujúcich komunitný charakter intervencií, nebol podporený z európskych zdrojov, ani z finančného príspevku MPSVR SR, v priebehu rokov sa ich dostupnosť znižovala. Prioritné je preto naďalej podporovať rozvoj nových, ale aj existujúcich sociálnych služieb a odborných činností. Je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby komunitného charakteru do celkového systému financovania sociálnych služieb. Rovnako je potrebné nastaviť mechanizmy financovania samosprávy pre napĺňanie jej originálnych pôsobností v oblasti sociálnych služieb a podporiť samosprávu k vytváraniu funkčných zoskupení samosprávy za týmto účelom. Súčasťou NP1 je aj systémové uchopenie a realizácia transformácie a deinštitucionalizácie sociálnej služieb.

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

Pokračujúcou výzvou je poskytovanie integrovanej sociálno-ošetrovateľskej starostlivosti u osobitných cieľových skupín – napr. u starších osôb s pridruženými duševnými poruchami či u osôb s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom podmieneným kombináciou rozličných funkčných porúch. Osobitnou výzvou sa stáva zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti u cieľových skupín krízovej intervencie, napr. u osôb bez domova. V súlade so zameraním NP 2 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby dlhodobej starostlivosti, vrátane zdrojov jej financovania.

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

Priorita vychádza z konceptu tzv. zdieľanej starostlivosti, teda takej, kde sa jednotlivé formy a sektory/subjekty vzájomne nevyklučujú, ale skôr dopĺňajú, pričom každý z týchto segmentov potrebuje osobitnú verejnú podporu a posudzovanie špecifických potrieb pre poskytovanie tejto podpory. Súčasťou napĺňania tejto NP je aj posilnenie reálnych podmienok pre uplatňovanie práva osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby vybrať si druh a formu

podpory/pomoci, prostredie a poskytovateľa sociálnej služby prostredníctvom zavedenia príspevku na starostlivosť podľa stupňa odkázanosti.

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Je jedným z dôležitých nástrojov pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb, ako aj dôležitým nástrojom pre zabezpečenie kvalitných komunitných služieb v rámci transformácie inštitucionálnej starostlivosti smerom ku sociálnym službám komunitného charakteru. Predmetom a účelom hodnotenia kvality je poskytnúť u hodnotených subjektov, čo najobjektívnejší nezávislý obraz o skutkovom stave miery plnenia podmienok kvality a tým ich podporovať pri systematickom zabezpečovaní, udržiavaní a zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb.

4.2.10 Elixír zdravia, n.o. – poskytovanie prepravnej služby

Elixír zdravia, n.o., Stará Ľubovňa je nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby hlavne pre občanov okresu Stará Ľubovňa. Zaregistrované sociálne služby poskytuje v súlade so zákonom o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z., ale aj nad rámec zákona, za účelom zvyšovania kvality života osôb s ťažkým zdravotným postihnutím a seniorov.

Zaregistrované sociálne služby sú:

- **prepravná služba /§ 42 zák. č. 448/2008 Z.z.,**
- **požičiavanie pomôcok /§ 47 zák. č. 448/2008 Z.z.,**

Hlavným cieľom prepravnej služby je lepší prístup k sociálnym a zdravotníckym službám. Prepravnú službu môže využiť osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná na prepravu osobným motorovým vozidlom, osoba s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, osoba s preukazom ŤZP a senior nad 62 rokov. Uvedené osoby sa prepravujú predovšetkým do zdravotníckych a sociálnych zariadení, na kultúrne a športové podujatia, úrady v meste (vybavovanie úradných záležitostí), aj mimo okres. Poskytovanie týchto služieb aj ich využívanie nadobúda mimoriadny význam v boji s pandemiou pri ochrane zdravia ohrozených skupín občanov.

Medzi pomôcky požičiavané spoločnosťou patria okrem iného invalidný vozík, oxygenátor, Biotronová lampa, a pod.

4.4 Nové sociálne služby v meste – plánované rozšírenie sociálnych služieb v meste

4.4.1 Zariadenie pre seniorov – zriaďovateľ Mesto Stará Ľubovňa

Poskytovateľ sociálnych služieb bude Mesto Stará Ľubovňa, Obchodná 1, 064 01 Stará Ľubovňa v zastúpení: PhDr. Ľuboš Tomko, primátor mesta.

Objekt pre poskytovanie sociálnych služieb bude na ulici Obrancov mieru, predpokladaný termín spustenia prevádzky – 3/2023.

Zariadenie sociálnych služieb

Nízkokapacitné zariadenie pre seniorov v nepretržitej 24 hodinovej prevádzke. Vzhľadom na obmedzenú kapacitu 12 miest (lôžok) bude našou snahou vytvoriť prostredie navodzujúce pocit rodinnej atmosféry s cieľom aktívnejšieho zapojenia našich budúcich klientov na riešení problémov ich sociálnej exklúzie a schopnosti samostatne riešiť problémy „bežného života“.

Zariadenie bude pozostávať z 3 obytných jednotiek a 2 obytných miestností v každej obytnej jednotke, pričom na 1 obytnú miestnosť budú pripadať 2 lôžka. Jednotlivé bytové jednotky sú navrhnuté tak, aby umožňovali klientom viesť samostatný život. Bytové jednotky sú navrhnuté v zmysle princípov univerzálneho navrhovania, sú plne bezbariérové, bezpečné a prijímatelia sociálnych služieb sa v nich budú môcť veľmi ľahko orientovať, pričom budú okrem obytných miestností súčasťou aj kúpeľne s WC a obývacia izba s kuchynkou. Pre klientov zariadenia pre seniorov budú k dispozícii spoločné priestory na prvom poschodí tzv. hoby miestnosť a druhom poschodí - technická miestnosť na vypranie osobnej bielizne a odevov + ekonomat pre klientov.

Denné centrum

Súčasťou plánovanej výstavby je miestnosť, ktorá bude slúžiť ako zázemie denného centra. V súlade s *Akčným plánom mesta* vznikne denné centrum pretransformovaním Klubu dôchodcov a zaregistruje sa v súlade so zákonom o sociálnych službách. Ide o miestnosť s podlahovou plochou 52,55 m² s kuchynským zázemím a hygienickými zariadeniami oddelene pre mužov a ženy. Centrum bude poskytovať sociálne poradenstvo a zabezpečovať záujmovú činnosť nielen pre ľudí vo vyššom veku a s nepriaznivým zdravotným stavom alebo s ťažkým zdravotným postihnutím, ale taktiež rodičom s deťmi alebo priamo starým rodičom s vnúčatami.

Jedáleň

V rámci navrhovanej výstavby sa vybuduje jedáleň s kuchyňou, ktorá bude dimenzovaná do 300 podávaných hlavných jedál denne, a to pre osobný odber obedov a obedárov vrátane zabezpečenia rozvozu stravy do domácnosti občana na základe požiadania. O poskytovaní stravovania bude rozhodovať Mesto po predložení žiadosti a potvrdení o výške príjmu (dôchodku) prijímateľa danej sociálnej služby.

4.4.2 Zariadenie pre seniorov, špecializované zariadenie – zriadovateľ neverejný poskytovateľ Humanitarian, n.o.

Poskytovateľom sociálnych služieb bude Humanitarian, n.o., Jarabina 289, 065 31 v zastúpení: PhDr. Mgr. Eva Polančíková, MPH, riaditeľka Humanitarian, n.o.

Predpokladaný termín spustenia prevádzok je 3/2023, pričom zariadenia sú aktuálne vo fáze prípravných prác pred začatím výstavby. Plánované zariadenia budú dve:

Centrum sociálnych služieb – Špecializované zariadenie, Popradská ulica
Centrum sociálnych služieb – Zariadenie pre seniorov, Okružná ulica

Špecializované zariadenie a Zariadenia pre seniorov budú pokrývať dopyt po sociálnych službách s pobytovou formou v rámci mesta Stará Ľubovňa a okresu Stará Ľubovňa.

1. Centrum sociálnych služieb - Špecializované zariadenie pre poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou podľa § 71 ods. 6 a § 78a -, Popradská ulica. Špecializované zariadenie bude poskytovať sociálne služby fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V. stupeň a má zdravotné postihnutia, ktorým je Alzheimer a iné starecké demencie. V tomto zariadení sa bude poskytovať sociálna služba pobytovou formou na komunitnej úrovni pre 12 klientov.

V zariadení budú poskytované aj nasledujúce sociálne služby: **Odlahčovacia služba**, ktorá sa bude poskytovať pobytovou formou, kapacita 6 miest. **Denné centrum**, ktoré poskytovať služby ambulantnou formou, kapacita 9 miest. Starostlivosť o pacientov s Alzheimerovou chorobou by mala prebiehať v rodinne vytvorenom prostredí na komunitnej úrovni. Špecializované zariadenie bude poskytovať seniorom adekvátnu odbornú starostlivosť. Budova bude plne bezbariérová. Budú sa tu nachádzať spoločenské priestory, jedáleň využívané aj na rôzne akcie pre klientov, denné centrum ako aj poskytovanie odlahčovacej služby. K štandardom budú patriť polohovacie posteľe, antidekubitné pomôcky.

2. Centrum sociálnych služieb - Zariadenie pre seniorov pre poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou podľa § 71 ods. 6 a § 78a. Centrum sociálnych služieb – zariadenie pre seniorov by malo byť novodobým spôsobom komunitného bývania a poskytovania služieb s možnosťou udržania vysokej kvality života a bývania. Klienti budú ubytovaní v jednolôžkových izbách. Budova bude plne bezbariérová, všetko bude prispôbené na kvalitné bývanie pre seniorov a osôb so zníženou schopnosťou pohybu. Cieľom je zabezpečiť každému svojmu obyvateľovi dôstojnú a príjemnú starobu a dodávať potrebný pocit istoty a rodinnej atmosféry. V zariadení pre seniorov sa bude poskytovať pobytovou formou sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV. Podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách, alebo fyzickej osobe v dôchodkovom veku, ktorá potrebuje poskytovanie sociálnych služieb z iných vážnych dôvodov. Vedľa pozemku, na ktorom má zariadenie vyrásť je zástavka MHD, v blízkosti je kostol, športová hala, park, nákupné strediská, knižnica, nemocnica. Kapacita Centra sociálnych služieb – zariadenie pre seniorov bude 12 lôžok.

Akčný plán na rok na rok 2022

Priorita 1	Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych a komunitných sociálnych služieb
Opatrenie 1.1.	Udržanie a skvalitnenie siete poskytovaných terénnych sociálnych služieb
Aktivita 1.1.1	Zabezpečenie kvalifikovaných odborných zamestnancov vykonávajúcich sociálne služby - pravidelné preškolenie zamestnancov, zabezpečenie supervízií opatrovateliek
Predpokladané obdobie realizácie	2022 a v nasledujúcich rokoch
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia	Počet uskutočnených školení a supervízií
Predpokladaná výška FP na realizáciu z rozpočtu mesta	1 000 €
Aktivita 1.1.2	Zriadiť poskytovanie odľahčovacej služby a iných podporných služieb
Predpokladané obdobie realizácie	2022 a v nasledujúcich rokoch
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia	-VZN o odľahčovacej službe (2022) - informovanie verejnosti o poskytovaní odľahčovacej služby (2022)
Predpokladaná výška FP na realizáciu z rozpočtu mesta	Náklady na mzdu zamestnanca, z rozpočtu mesta
Aktivita 1.1.7	Podpora dobrovoľníckej činnosti a práce svojpomocných skupín - poskytovaním dotácií, priestorov na realizáciu aktivít a podobne poskytovaním úľav na daňových poplatkoch
Zodpovedný	Mesto Stará Ľubovňa
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia	- doplnenie VZN o daniach s uvedením úľav pre dobrovoľníkov - zapojenie dobrovoľníkov do činností v meste, počet subjektov, ktorým sa poskytla dotácia
Predpokladané obdobie realizácie	2022 a v nasledujúcom období
Predpokladaná výška FP na realizáciu z rozpočtu mesta	V zmysle schváleného VZN

Opatrenie 1.2	Rozšíriť sieť sociálnych služieb, zlepšiť ponuku, kvalitu a dostupnosť služieb pre jednotlivé sociálne skupiny
Aktivita 1.2.1	Zriadenie zariadenia pre seniorov a ľudí odkázaných na pomoc inej osoby, dennou formou a celoročnou pobytovou formou <ul style="list-style-type: none"> - výstavba zariadenia - registrácia denného centra - spustenie činnosti
Predpokladané obdobie realizácie	2022 a v nasledujúcom období
Zodpovední	Mesto a neverejní poskytovatelia
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia	Zriadenie nových služieb, výstavba zariadení, registrácia a spustenie prevádzky, poskytovanie sociálnych služieb
Predpokladaná výška FP na realizáciu z rozpočtu mesta	Finančné zdroje mesta a neverejných poskytovateľov v zmysle projektovej dokumentácie, zdroje z EU fondov
Aktivita 1.2.2	Podpora poskytovateľov absentujúcich sociálnych služieb
Predpokladané obdobie realizácie	2022 a v nasledujúcich rokoch
Zodpovední	Neverejní poskytovatelia, Mesto
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia	<ul style="list-style-type: none"> - komunikácia s prípadnými poskytovateľmi, klientmi - zverejnenie výzvy mestom so zadanými podmienkami na poskytovanie absentujúcej sociálnej služby - poskytnutie priestorov - zriadenie a spustenie nových služieb - podpora prostredníctvom dotačného systému
Predpokladaná výška FP na realizáciu z rozpočtu mesta	V zmysle predloženého projektu

Priorita 2	Zlepšiť podmienky marginalizovaných skupín obyvateľov pri začleňovaní do spoločnosti
Opatrenie 2.2	Poskytovanie sociálnej pomoci a vyhľadávanie osôb ohrozených sociálnym vylúčením
Aktivita 2.2.1	Opakované zapojenie sa do projektov podporujúcich Komunitné centrá, Terénnu sociálnu prácu, Miestnu občiansku poriadkovú službu iné obdobné projektové aktivity — podporiť zjednotenie projektov terénnej sociálnej práce a komunitného centra
Predpokladané obdobie realizácie	2022 a v nasledujúcich rokoch
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia	Sledovanie aktuálnych výziev a zapojenie sa do nich
Zodpovedný	Mesto Stará Ľubovňa

Aktivita 2.2.2	Zabezpečiť kontinuálnu činnosť terénnej sociálnej práce, komunitného centra a miestnej občianskej poriadkovej služby - zapojenie do projektov, preklopenie medziprojektového obdobia z vlastných zdrojov
Predpokladaná výška FP na realizáciu z rozpočtu mesta	Závisí od počtu zamestnancov a počtu mesiacov, od zapojenia do projektu a jeho finančnej dotácie
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia	Poskytovanie pomoci obyvateľom mesta nepretržite počas roka ambulantnou a terénnou formou
Aktivita 2.2.6	Zapájanie detí zo znevýhodneného sociálneho prostredia do aktivít a programov Mesta
Zodpovední	Mesto, základné a materské školy, ÚPSVaR, KC, TSP
Predpokladané obdobie realizácie	2022 a naďalej
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia	- počet realizovaných skupinových aktivít na rozličné témy (kariérne poradenstvo, motivácia k vzdelávaniu, prevencia záškoláctva, ..)
Aktivita 2.2.10	Vybudovanie predškolského zariadenia pre deti z MRK
Predpokladané obdobie realizácie	2022 a v nasledujúcich rokoch
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia	Zapojenie sa do výziev na výstavbu predškolského zariadenia pre deti z MRK
Predpokladaná výška FP na realizáciu z rozpočtu mesta	V zmysle projektovej dokumentácie
Zodpovedný	Mesto Stará Ľubovňa
Aktivita 2.2.12	Prevádzkovanie strediska osobnej hygieny a práčovne - aktuálne zastrešuje prevádzkovanie strediska ETP - zabezpečenie kontinuity prevádzky
Predpokladané obdobie realizácie	2022 a v nasledujúcich rokoch
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia	Neprerušená prevádzka strediska
Predpokladaná výška FP na realizáciu z rozpočtu mesta	Podľa aktuálnych možností (projektové zabezpečenie, mzdové náklady na zamestnanca)

Priorita 3	Rozvoj sociálnych služieb, riadenie, financovanie, spolupráca a komunikácia v sociálnej oblasti
Opatrenie 3.3	Skvalitnenie života obyvateľov mesta a zabezpečenie integrácie
Aktivita 3.3.4	Ročne uskutočňovať monitoring plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb <ul style="list-style-type: none"> - Komisia soc. vecí, rodiny, bytovej politiky a zdravotníctva po skončení kalendárneho roka vyhodnotí plnenie Akčného plánu a výstupy z neho predloží v Správe o činnosti Mesta Stará Ľubovňa v sociálnej oblasti, ktorá bude predložená na zasadnutí Mestského zastupiteľstva začiatkom roka
Merateľné ukazovatele/ indikátory hodnotenia	Vyhodnocovanie Akčného plánu a predkladanie výstupov na prvom zasadnutí mestského zastupiteľstva v danom roku
Zodpovední	Komisia sociálnych vecí, rodiny, bytovej politiky a zdravotníctva
Aktivita 3.3.9	Ochrana detí pre násilím a zneužívaním
Predpokladané obdobie realizácie	2022
Zodpovední	Mesto, školy, komunitné centrá
Merateľné ukazovatele/ indikátory hodnotenia	<ul style="list-style-type: none"> - spracovaný plán preventívnych aktivít komunitného centra v spolupráci s mestskou políciou a koordinátorom prevencie násilia úradu práce na tému násilia páchaného na deťoch a dospelých - počet realizovaných preventívnych aktivít v školách a komunitných centrách - zvýšiť mieru informovanosti širokej verejnosti o danej téme